

DANSK, HISTORIE

Lærervejledning.

UNDERVISNINGSMATERIALE TIL AT ARBEJDE MED FILM UD FRA FAMILIEHISTORIER

Mellemtrin & Udskoling

FÆLLES MÅL

I arbejdet med materialet vil I berøre en række af de færdigheds – og vidensmål, som Fælles Mål for faget dansk, historie.

Forløbet arbejder med centrale videns- og færdighedsmål efter 6. og 9. klasse indenfor faget dansk. Primært omhandlende delområderne Fremstilling, Fortolkning og Kommunikation. Herudover arbejder forløbet med videns- og færdighedsmål efter 6. og 9. klasse indenfor faget historie, hvor især delområderne Kronologi og sammenhænge samt Historiebrug er i fokus.

INTRODUKTION.

Velkommen til BUSTERs undervisningsmateriale som kan bruges i forbindelse med den film, I skal se på BUSTER Filmfestival.

Materialet handler ikke om den enkelte film, I skal se, men er tænkt som et forløb, der omhandler at arbejde med film ud fra elevernes egne familiehistorier og som filmoplevelsen kan integreres i.

Formålet med undervisningsmaterialet er at udvide elevernes viden om at arbejde med at omsætte virkelige historier til film gennem arbejdsspørgsmål og øvelser. De skal arbejde med historien på forskellige måder med afsæt i filmmediet.

Formålet med dette er at arbejde med samme historie med både ord og sanselighed.

Det er inddelt i tre dele.

- FØR FILMEN
- UNDER FILMEN
- EFTER FILMEN

OBS: Arbejdsøvelserne med at lave moodboard og bygge en model kræver adgang til forskellige materialer.

INDHOLD

Herunder gennemgås de forskellige opgaver, som eleverne skal arbejde med FØR, UNDER og EFTER filmen.

OVERBLIK OVER VARIGHED

DEL 1: FØR FILMEN (varighed i alt: 3 x 45 min.)

Forberedelse i klassen

- Lav en tidslinje (45 min.)
- Start, midte, slut (2 x 45 min)

DEL 2: UNDER FILMEN

- Filmvisning

DEL 3: EFTER FILMEN (varighed i alt: 7 x 45 min)

- Arbejdet med historien, ord
- Personkarakteristik (1 x 45 min)
- Skriveproces (1 x 45 min)
- At skrive en scene (1 x 45 min + 15 min)
- Spille scenen (1 x 45 min + 15 min)

- Arbejdet med historien, visuelt
- Moodboard (1 x 45 min)
- Byg en model (1 x 45 min)

- Opsamling på hele forløbet: 15 min

Det er selvfølgelig helt op til dig at vurdere, hvor mange af opgaverne, der er tid til og som passer til elevernes niveau.

Hvis materialet er for omfattende tidsmæssigt, kan det evt. deles op, så nogle elever arbejder med det skriftlige og nogle med det visuelle.

DEL 1: FØR FILMEN

FORBEREDELSE I KLASSEN (Varighed: 45 minutter)

Eleverne forberedes på forløbet. De skal finde en historie fra deres familie, som de vil arbejde med. Start gerne med en fælles snak i klassen om, hvordan familier kan være forskellige, f.eks. i konstellation og oprindelse.

LAV EN TIDSLINJE.

Da de historier eleverne skal til at beskæftige sig med, højst sandsynligt kommer til at ligge tilbage i tiden, laves en tidslinje for at få en forståelse for, hvordan verden så ud på det tidspunkt, deres historie foregår.

Tidslinjen kan begynde omkring 1940. Eleverne kan placere deres eget fødselsår på linjen samt udvalgte historiske begivenheder for at få et bedre overblik.

Tag gerne en snak i klassen om, hvordan verden har forandret sig de seneste årtier.

Gennemgå til sidst elevernes hjemmearbejde.

Tal gerne med dem om, hvad en historie skal indeholde for, at den er sjovest og nemmest at arbejde med. Den behøver ikke at være vild og voldsom, men der skal helst ske noget i den, som de er nysgerrige på, som er sjovt eller mærkeligt eller spændende.

Derudover er det vigtigt, at der er en eller anden form for konflikt, noget modstand, noget hovedkarakteren skal lære.

Og så skal det være en afsluttet historie, som har en start, midte og en slutning.

START, MIDTE, SLUT (2 x 45 min)

Eleverne får her en meget simpel introduktion til, hvordan en historie fortælles dramaturgisk. Du kan vælge, om du vil avancere den.

Den lille øvelse hvor eleverne skriver en kort historie og derefter fjerner enten starten, midten eller slutningen, giver dem en fornemmelse af en 'punkteret' fortælling og gør dem opmærksomme på det naturlige flow i historiefortælling.

HJEMMEARBEJDE

Eleverne skal nu hjem og tale med deres forældre eller andre i familien for at finde en historie, de vil arbejde videre med.

Historierne kan i princippet være hvad som helst. De behøver ikke være hverken særlig dramatiske eller vilde.

Det vigtige ved at gå på opdagelse i familiehistorier er, at eleverne får en forståelse af, hvor og hvad de kommer fra og at de lærer, hvordan man kan arbejde med en historie fra det virkelige liv.

Hvis det er muligt for eleverne at låne et foto af den/de person(er), der er med i historien, kan de evt. bruge det/dem senere til den visuelle del af deres historiefortælling.

DEL 2: UNDER FILMEN

Eleverne skal under filmen have fokus på dens forskellige karakterer, deres sprog og deres særlige karakteristika. De skal lægge mærke til miljøet og hvordan det visuelle udtryk i filmen understøtter handlingen.

DEL 3: EFTER FILMEN

Tal sammen i klassen om filmen. Bed eleverne fortælle, hvad de lagde mærke til.

Eleverne har nu fået en større bevidsthed om de forskellige elementer, der bruges, når man laver film. Den bevidsthed skal de nu forsøge at omsætte til arbejdet med deres egen historie. De kan starte med at placere deres historie på den tidslinje, de lavede tidligere.

ARBEJDET MED HISTORIEN, ORD (Varighed: 5 x 45 min + 30 min)

Eleverne har fået nogle historier med fra deres familier, som de vil arbejde med. Der vil måske nok være nogle af dem, der har brug for lidt hjælp med at udfolde deres historier.

PERSONKARAKTERISTIK (45 MIN)

Inden eleverne skal begynde at skrive deres historier ned, skal de se nærmere på de personer, der er med i historien og lave en personkarakteristik af dem.

Formålet med denne øvelse er at komme tættere på det personlige aspekt i historien og opnå en forståelse for bevæggrunde for handlinger, en anderledes livsstil eller livsvilkår end elevernes egne og blive klogere på egne forudsætninger ved at perspektivere med andres.

Når eleverne har skrevet færdigt, kan I tage en fælles snak om, hvad der var svært og hvad de blev klogere på.

SKRIVEPROCES (45 MIN)

Nu skal eleverne skrive deres historier ned.

Læg vægt på at de bare skal skrive alt det ned, de ved om historien. Også detaljer der måske forekommer ligegyldige. De kan muligvis alligevel bruges i det senere arbejde med enten den scene, de skal skrive eller i det visuelle udtryk.

AT SKRIVE EN SCENE (1 X 45 MIN + 15 MIN)

Ud af den historie eleverne nu har skrevet, skal de vælge et stykke af den, som de vil skrive til en scene.

At arbejde med det lille stykke giver dem mulighed for at se historien for sig på en anden måde. Når de skal dramatisere den, får de brug for deres viden om deres karakterer fra personkarakteristikken. Især når de skal skrive replikker. For hvordan taler de forskellige karakterer? Tag en snak i klassen om sprog og hvad det fortæller om os som mennesker. Eleverne bliver introduceret for begrebet regibemærkninger.

SPILLE SCENEN (1 X 45 MIN + 15 MIN)

Udvælg 5-6 scener der skal spilles i klassen. Hver scene skal bruge en instruktør og 2-3 skuespillere, afhængig af hvor mange medvirkende, der er.

Den elev der har skrevet scenen må ikke være med i gruppen. Øvelsen er, at eleven skal se sin scene blive spillet uden at give yderligere instrukser.

Gruppens instruktør har ansvaret for at prøve at forstå forfatterens vision og videreformidle den sammen med skuespillerne.

Eleverne går ud i grupperne og får et kvarters forberedelse, før de skal vise scenen for resten af klassen.

Tag derefter en snak om, hvordan det var for eleven at se sin scene blive spillet – var det også sådan den så ud i elevens hoved?

Hvordan var det for dem, der skulle spille den? Var den til at forstå?

ARBEJDET MED HISTORIEN, VISUELT (VARIGHED: 2 X 45 MIN)

Formålet er at kunne omsætte stemninger og følelser til et visuelt udtryk, der kan understøtte en fortælling.

Derudover vil det være oplagt at inddrage det tidshistoriske aspekt – foregår en historie f.eks. i 1940'erne under Anden Verdenskrig, så så verden ud på én måde i forhold til hvis den foregår i 1980'erne.

Lad evt. eleverne vælge mellem at lave ENTEN moodboard ELLER en model, hvis der ikke er tid eller ressourcer til begge dele.

MOODBOARD (45 MIN)

Her skal eleverne forsøge at fange den stemning, tone, den visuelle stil, de forbinder med deres historie. Et visuelt design der understøtter den fortælling, de har arbejdet med.

Et moodboard skal ikke se ud på en bestemt måde, men er en metode til at arbejde med en anden form for sanselighed i sin historie end det skriftlige.

Opfordr gerne eleverne til at bruge forskellige materialer i deres moodboard og hjælp dem også gerne med overvejelser omkring det tidstypiske aspekt af deres fortælling

BYG EN MODEL (45 MIN)

Har eleverne mod på det, kan de bygge en lille model af, hvor deres scene i historien udspiller sig. Igen er det kun fantasien, der sætter grænser.

Hjælp eleverne med at identificér hvilke rekvisitter, der er i deres scene og hvilke elementer, de kan sætte ind for at skabe den rette stemning.

Lad eleverne præsentere deres moodboard/model. Hvis der ikke er tid til alles præsentationer, så udvælg dem, der har lyst.

Lav evt. en udstilling af dem alle i klassen.

OPSAMLING PÅ HELE FORLØBET (15 min)

Tag en fælles snak i klassen om, hvordan det har været for eleverne at beskæftige sig med familiehistorier. Føler de, at de har lært deres familie bedre at kende?

Er de blevet klogere på, hvordan man arbejder med historier, når de skal laves til film?
Hvad er forskellen på, om man arbejder med historier fra det virkelige liv i forhold til, hvis historierne var ren fiktion?